

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

KVĚTEN 2022 *** ROČNÍK XXIII. *** ČÍSLO 5

Cítát inspirující:

Ten chlapík je blázen nebo píše verše.

Horatius

SUVENÝR Z JIHU Václav FRANC

Z každé cesty jsem si přivezl
SUVENÝR
Pohled, vzpomínku, pocit

Z francouzských cest
otrl kousek rána
teplého a příjemného
právě vytaženého z pece noci

Jen doufám
že tam na jihu
jej nikdo nepostrádá

**) Věnováno vzpomínce na Jiřího Čejku
– viz str.2*

JEDNO NEDOŽITÉ VÝROČÍ – JIŘÍ ČEJKA

Na počátku května by oslavil pětasedmdesátiny pan Jiří Čejka, fotograf, zaměstnanec místního muzea, dlouholetý člen redakční rady Achátu, včelař, milovník historie nejen Nové Paky, ale seznam Jirkových aktivit by byl dlouhý. Bohužel nás 12. listopadu 2020 navždy opustil.

Jirku jsem poznal jako začínající zubař, když on pracoval v propagaci podniku Silniční stroje a zařízení, pomáhal mi s prvními nesmělými samizdatovými tisky a především přesvědčil mě, abych napsal texty k jeho fotografiím, které potom

vystavoval na hradě Pecka. Byla to naše první významná spolupráce, zdaleka ne však poslední. Dokonce mě přemluvil, abych poslal svoje verše do literární soutěže v Rychnově nad Kněžnou, kde jsem získal svůj první úspěch. Spolupracovali jsme na úspěšné výstavě fotografií z Francie („Suvenýr z Francie“) v roce 1994. Psal jsem texty pro jeho další fotografie, např. hudebních nástrojů atd.

Jirka bych pravidelným účastníkem mých akcí jako například Řehečská slepice. Byl jedním z kmotrů při křtu mé sbírky „Autogramy dětství“ v jičínské knihovně v roce 2005, výčet všech společných akcí by byl dlouhý. Vydal mi i první samizdatové knížky pohádek či zubařských historek.

Jirka měl rád legraci a nikdy žádnou nezkazil. Psal do Achátu nejen o historii novopackého fotoklubu, měl jsem rád jeho fotografie (vlastně z archivu jeho otce Zdeňka), kde porovnával dnešní stav

města s fotografií třeba před sto lety. Setkávali jsme se na různých vernisážích a výstavách v muzeu.

Vím, že měl ještě plno plánů a snů, ale nakonec zůstaly neuskutečněny. Přesto si myslím, že svojí nenápadností patřil k významným osobnostem novopacké kultury a historie. Často zůstával v ústraní, nedoceněn.

Měl jsem Jirku rád a vděčím mu za mnohé. Symbolicky mu posílám poděkování tam nahoru, kde jistě opět fotografuje.

Václav

Foto: Martin Žantovský

VÍTE, ŽE ...

- V neděli 24.dubna uplynulo 32 let od založení literárního kroužku (později literárního spolku LiS) při jičínské knihovně. První schůzky se zúčastnili Jan Filip, Bohumír Procházka, Vladislava Matějková, Miroslav Harcuba, Naďa Baliharová, Jana Hofmanová, Jana Benešová a Václav Franc.

Václav

ČAJ č. 188 – TOMÁŠ JIRGL

V májovém ČAJi se jako host představuje básník z Mělnicka Tomáš Jirgl. Věřím, že Vás jeho tvorba osloví, jako třeba již úvodní úryvek básně „Láska“ na titulní straně.

Květen je zasvěcen poezii, a tak rozhovor poskytl (společně s ukázkami ze současné tvorby) další básník, Doc. MUDr. Jindřich Tošner, CSc., profesí lékař gynekolog. Otázky se točily nejen kolem tvorby, ale často směřovaly i k medicíně. „Psaní poezie je metoda sebepoznání, hledání priorit pro sebe i pro jiné,“ říká mimo jiné Jindřich Tošner.

Třetím básníkem je Václav Teslík, v Kozojedech, kde žije, vydal vloni svojí další sbírku („Sedni si vedle mě“), ale již pracuje na další, z nichž nabízí ukázky.

Václav

Iván Mándy: Cyklon a jiné povídky

Vydáno: 2020, Novela bohemia

Originální název: Ciklon. Válogatott novellák, 2018

Překlad: Robert Svoboda

Iván Mándy (1918 – 1995) byl maďarský spisovatel, dramaturg, scénárista a herec. Pracoval jako sportovní reportér. Vydal řadu povídkových knížek a soubor „Cyklon a jiné povídky“ je jedním z výborů z jeho tvorby.

Přiznám se, že mi chvíli trvalo než jsem si zvykl na Mándyho styl psaní. Žádné dlouhé popisy, charakteristika postav se děje spíše přes přímé řeči, kterých je v knize dost. Možná to odkazuje na autorství divadelních a rozhlasových her (např. Povídka „V biografu“ - viz str. 175). Literární věda jej přirovnává k našemu Bohumilu Hrabalovi.

Ale pojďme k povídkám. Většina se odehrává v prostředí Budapešti, kde autor prožil většinu svého života. Důvěrně známé prostředí budapešťských ulic, obyvatelé činžáků, a přilehlé hospůdky, každodenní starosti nahlížené zvláštní optikou.

Mně osobně se asi nejvíc líbila povídka „Návštěva u matky“ (str. 136), ve které hlavní hrdina doma vybírá prádlo do rakve pro svoji matku, stále ji vnímá živou. Děj vrcholí v nemocnici při setkání se zřízcem a matkou.

Líbily se mi povídky z hospod, třeba vyprávění vyhazovače v povídce „Hosté u flašky“ (str. 17) nebo povídka „Výtah“ (str. 154). Líbí se mi pointa povídky na str. 169, cituji: „Hřbitovem výtahů je šedá písečná půda... Výtahová klec je prázdná. Obyvatelé domu bloudí po schodech. Bludné duše domovních pater. Kdosi se zastaví na cestě ze čtvrtého do pátého. Nakoukne dolů do hloubky. Výtahová klec je prázdná.“

Zajímavá je povídka „Veterán“ (str.181), kdy skupinka dětí navštíví veterána dělnického hnutí, protože ve škole soutěží, kdo bude mít víc veteránů.

Mohl bych jmenovat většinu povídek, protože Mándyho tvorba je zajímavá. Autorům může ukázat, že krátký literární žánr, jakým

bezesporu povídka je, může vypadat úplně jinak než u řady současných autorů a přitom nic neztrácí na čtivosti a zajímavosti, spíše naopak.

Václav

Karin Lednická : Šikmý kostel

Vydalo nakladatelství Bílá vrána, 2020

Kniha spisovatelky Karin LEDNICKÉ mne chytla od prvních stránek. V první řadě velmi pohnutým a zajímavým dějem a stylem vyprávění, které se víc než románu, blížilo historickému dokumentu. Začínala na konci 19. století v pro mne hodně vzdáleném Slezsku, na hranici, kde se setkávaly různé národnosti. Spojovala je společná práce v uhelném dole a ještě těžký život a společné osudy. Udivovala mě historická přesnost, kterou autorka opírala o četné dokumenty popisované doby, které nalezla v archivech. Na textu bylo znát, že si dobu i místo děje a její historický vývoj pečlivě nastudoval a ve své knize plně využila. Vše, o čem psala bylo uvěřitelné a dokumentaristicky doložené. Osobně mě potěšila popsanou historii lázní DARJKOV, kde se kdysi léčil můj děda Josef, raněný v 1.světové válce a později i tchán František. Dějové propletence několika rodin byly skvěle poskládány, že se od knihy prostě nedalo odejít a musel jsem ji v jednom záběru dočíst až do konce.

Dnešní době je aktuální v tom, že odsuzuje válku, která nikdy nepřinese agresoru očekávané vítězství, ale největší utrpení nevinným lidem, kteří s ní nemají nic společného, jen to utrpení a bídu. Byl to pro mne jeden z největších zážitků při četbě, za poslední roky. Kniha má zatím dva díly a snad se teď spisovatelka snaží dopsat i třetí, ve kterém dovede celou ságu až do dnešních dní.

Knihu lze koupit ZDE : https://www.luxor.cz/product/sikmy-kostel-zbo000305618?gclid=CjwKCAiAsYyRBhACEiwAkJfKogFyDAsQaY0oeyh0xHbfuLf0PU9sITZH1jAFJS4EP3Zr0ldbtQLRhBoCmdgQAvD_BwE

Olda Suchoradský, Hradec Králové

SOBOTECKÉ SETKÁNÍ U JOSEFA

V pátek 22.dubna 2022 jsme navštívili básníka Josefa Jindru. Původně plánované setkání na počátek dubna bylo kvůli covidu odloženo. Tentokrát už návštěva vyšla, a tak Ilona Pluhařová, Martin Žantovský, Václav Franc a jeho manželka Ladka „přepadli“ soboteckého barda u něj doma.

Josef má zdravotní problémy hlavně se slábnoucím zrakem, ale s nadšením nás uvítal. Vzpomínali jsme na naše akce v minulosti, došlo i na nové knihy či sbírky vydané našimi přáteli.

Pochopitelně že jsme vzpomněli 32.výročí založení literárního kroužku právě 24.dubna 1990.

Probrali jsme nejružnější věci, blížící se festival Šrámkova Sobotka (třeba se tam opět

sejdeme), 20 let od úmrtí Jany Hofmanové, autorské počiny Ilony Pluhařové nebo jazykové okénko ohledně psaní velkých písmem Martina Žantovského.

„Jedli, pili, hodovali,“ dalo by se napsat, jako by se jednalo o pohádku. Je to pravda, v příjemném prostředí s přáteli čas utíká strašně rychle. Navíc když jsme byli po covidové pauze už řádně „vyhládlí“ a bažili jsme po setkávání.

Takže třeba zase příště! Josefe, hodně zdraví!

Václav

Foto: Martin Žantovský

SLOVENSKO – ITALSKÉ SETKÁNÍ V JIČÍNĚ

Symbolicky v době, kdy si připomínáme 32.výročí založení literárního kroužku v Jičíně, zavítala do našeho města vzácná návštěva. Slovenská autorka, původem z Martina, žijící v italské Ravenně Marcela Kubovová. Společně s manželem Enrico Palazzem navštívili Českou republiku. Po prohlídce Prahy si na víkend odskočili do Jičína, aby zavzpomínali na naše česko – slovenská setkání. Právě v květnu uplyne 15 let od 2. Jičínského poetického jara. Marcela se účastnila všech tří setkání v letech 2004, 2007 a 2010.

V Knihovně Václava Čtvrtka všechny účastníky uvítala paní ředitelka Jana Benešová. Setkání se účastnili ještě Ilona Pluhařová, Václav Franc s manželkou Lad'kou. Vzpomínali jsme na počátky našich kontaktů, na další autorky a autory, kteří s námi ušli kus cesty i na setkání v Martině či Domažlicích. Předali jsme knižní dárky a obdrželi italské víno.

Pochopitelně došlo i na informace ohledně covidu. Právě s Marcelou jsem byl od počátku epidemie v kontaktu přes maily. Informovali jsme se o vývoji v Čechách i Itálii. Marcela dokonce přispěla v lednovém ČAJi v roce 2021 (číslo 172) odpověďmi v „Rozhovoru v čase koronaviru.“

Po příjemném posezení v knihovně jsme se přesunuli do nedaleké restaurace Lucie na oběd, kde jsme opět vzpomínali, neboť se zde konala i posezení v době poetických májových setkání. Následovala prohlídka Jičína, návštěva ševcovny loupežníka Rumcajse, prohlídka náměstí, kostela sv. Jakuba a dalších pamětihodností města. Den jsme uzavřeli nad kávou a zákuskem. Marcela a Enrico potom navštívili ještě Prachovské skály.

Je dobře, že si máme stále co říct, neboť kontakty v dnešních pohnutých časech jsem cenné. Zároveň to bylo milé pohlazení po dobách půstu, kdy jsme byli omezováni zákazy z důvodů pandemie.

Marcelo a Enrico, děkujeme za návštěvu a celou řadu milých vzpomínek a informací. Třeba příště zase v Martině nebo Ravenně! Budeme se těšit na další příjemná setkání s přáteli!

Václav

Foto (archiv Jany Benešové) ze setkání 23.dubna 2022 v Jičíně
(zleva Enrico Palazzo, Marcela Kubovová, Ilona Pluhařová,
Jana Benešová, Ladislava Francová a Václav Franc).

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů

Interní tiskovinu regionálních autorů Jičínska

Připravil : Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Ročník 23. Číslo 5. Květen 2022.

(5.května 2022)

ikobra.rehec.cz